

SCI-CONF.COM.UA

MODERN SCIENCE: PROBLEMS AND INNOVATIONS

**ABSTRACTS OF VII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
SEPTEMBER 20-22, 2020**

**STOCKHOLM
2020**

MODERN SCIENCE: PROBLEMS AND INNOVATIONS

Abstracts of VII International Scientific and Practical Conference

Stockholm, Sweden

20-22 September 2020

Stockholm, Sweden

2020

UDC 001.1

The 7th International scientific and practical conference “Modern science: problems and innovations” (September 20-22, 2020) SSPG Publish, Stockholm, Sweden. 2020. 485 p.

ISBN 978-91-87224-07-2

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Modern science: problems and innovations. Abstracts of the 7th International scientific and practical conference. SSPG Publish. Stockholm, Sweden. 2020. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/vii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-modern-science-problems-and-innovations-20-22-sentyabrya-2020-goda-stokgolm-shvetsiya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: sweden@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2020 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2020 SSPG Publish ®

©2020 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Gorobey V., Cherchel V.* 11
SUBSTANTIATION OF THE DESIGN OF A HUSKER FOR
THRESHING OF SELECTIVE CORN – COBS.
2. *Біла Ю. М., Горошко В. В., Гордіященко А. Ю.* 18
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ДІЛЯНКИ ПОЛЕЗАХИСНИХ СМУГ.
3. *Карпенко В. П., Полторецький С. П., Любич В. В., Притуляк Р. М.,
Кравець І. С., Адаменко Д. М.* 25
АКТИВНІСТЬ АНТИОКСИДАНТНИХ ФЕРМЕНТІВ У ЛИСТКАХ
БАГАТОРІЧНИХ ЗЛАКІВ ЗА ВИКОРИСТАННЯ БІОЛОГІЧНИХ
ПРЕПАРАТІВ.

VETERINARY SCIENCES

4. *Gavrilina E. G., Kolesnik A. A.* 30
FEATURES OF RETICULAR STROMA OF THE LYMPHATIC NODE
OF THE PIG DOMESTIC.

MEDICAL SCIENCES

5. *Bondar O. V., Rybin A. I.* 34
THE EXPERIENCE AND RESULTS OF CYTOREDUCTIVE SURGERY
AND HIPEC USING IN STAGE IIIA-IIIC OVARIAN CANCER.
6. *Maistruk P. O.* 41
MODERN ENDODONTO-ENDOOSAL IMPLANTATION AMONG
YOUNG PEOPLE. DIFFICULTIES, CHALLENGES AND WAYS TO
SOLVE THEM.
7. *Pasiëshvili T., Kovalyova O., Zhelezniakova N., Pasiëshvili L.* 46
REGULATORY MECHANISMS OF HOMEOSTASIS IN YOUNG
PEOPLE WITH COMORBIDITY OF GASTROESOPHAGEAL REFLUX
DISEASE AND AUTOIMMUNE THYROIDITIS.
8. *Горзов В. В., Танасійчук П. М.* 50
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЗУБНИХ ПАСТ З ВМІСТОМ
ФТОРУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ТА ШКІЛЬНОГО ВІКУ В
УМОВАХ ПРОЖИВАННЯ В РЕГІОНІ З НИЗЬКИМ ВМІСТОМ
ФТОРУ ТА ЙОДУ (ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ, УКРАЇНА).
9. *Книш О. В.* 53
ПЕПТИДНИЙ СКЛАД БЕЗКЛІТИННИХ ЕКСТРАКТІВ З
ДЕЗІНТЕГРАТИВ І КУЛЬТУР *VIFIDOBACTERIUM VIFIDUM* ТА
LACTOBACILLUS REUTERI.
10. *Пасієшвілі Л. М., В'юн Т. І., Карая О. В., Малик Н. В.* 57
ПРОВІДНІ ГЕНИ ОСТЕОПОРОТИЧНОГО РИЗИКУ ПРИ
КОМОРБІДНОСТІ ХРОНІЧНОГО ПАНКРЕАТИТУ ТА
ГІПЕРТОНІЧНОЇ ХВОРОБИ.

11. *Щербінська О. С., Слабкий Г. О.* 64
 ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ НАДАННЯ КОМПЛЕКСНИХ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ ЖІНОЧОМУ НАСЕЛЕННЮ НА ПЕРВИННОМУ РІВНІ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ.
- CHEMICAL SCIENCES**
12. *Kozub P. A., Kozub S. M.* 70
 CALCULATION OF DENSITY AND MOLAR VOLUME OF COMPOUNDS THROU THE AVERAGE MOLAR VOLUMES OF CHEMICAL ELEMENTS.
13. *Гасанов Назим Захид оглу, Ашууров Ж. Д., Ходжаев Утқир Октамович, Нарзуллаева З. М., Намозов И. У., Хожиев Тухта Сироч огли* 76
 ОПТИЧЕСКИЕ СВОЙСТВА ТВЕРДЫХ РАСТВОРОВ $TlGa_{1-x}Fe_xS_2$.
- TECHNICAL SCIENCES**
14. *Anisimov V. M., Anisimov V. V.* 83
 NEW APPROACH FOR OBTAINING TRIBOLOGICAL COMPOSITE MATERIALS BASED ON BLOCK-POLYURETHANES.
15. *Tkachenko O., Tkachenko K., Tkachenko O.* 88
 ONTOLOGICAL MODELING OF MONITORING AND HUMAN RESOURCES MANAGEMENT OF THE TRANSPORTATION SYSTEM OF UKRAINE.
16. *Губаренко Є. В.* 93
 РОЗРОБКА ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТНИХ СТАТЕЙ ЗМЕНШЕННЯ РИЗИКІВ ВИНИКНЕННЯ СТИХІЙНИХ ЛИХ ТА ЇХ НАСЛІДКІВ.
17. *Добрынин Е. В., Давыдов В. О.* 100
 ИМИТАЦИОННАЯ МОДЕЛЬ ИНФОРМАЦИОННОЙ ТЕХНОЛОГИИ ДЛЯ ТЕХНИЧЕСКОГО ДИАГНОСТИРОВАНИЯ КАНАЛОВ СТВОЛОВ.
18. *Зворыгин К. А., Ковров А. С.* 107
 АНАЛИЗ СОВРЕМЕННОГО ПРИМЕНЕНИЯ ТЕХНОЛОГИЙ ФИТОРЕМЕНДИЦИИ НА ТЕРРИТОРИИ УКРАИНЫ.
19. *Лебедь О. Н., Ковров А. С.* 113
 ОБОСНОВАНИЕ ЦЕЛЕСООБРАЗНОСТИ МОКРОЙ ОЧИСТКИ ДЛЯ ОБЕЗВРЕЖИВАНИЯ ГАЗОВ ШАХТНОЙ КОТЕЛЬНОЙ.
20. *Третьяков О. В., Гармаш Б. К., Білецька Є. С.* 118
 ОЦІНКА УМОВ ПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ НА ОСНОВІ ІНТЕГРАЛЬНОГО ПОКАЗНИКА.
21. *Чорноморець Г. Я.* 126
 АВТОНОМНЕ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ТРУБЧАСТИХ НАГРІВАЧІВ РОЗТАШОВАНИХ У БУДІВЕЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЯХ.

ARCHITECTURE

22. *Demydenko T. P., Mandrichenko O. E., Koval I. S.* 133
USE OF MODERN REVIT SOFTWARE IN THE DESIGN OF
RESIDENTIAL BUILDINGS.

PEDAGOGICAL SCIENCES

23. *Chyzhykova O. V.* 140
CHALLENGES OF CONTEMPORARY FOREIGN LANGUAGE
TEACHING IN HIGHER EDUCATION.
24. *Harkusha O., Ihnatov D., Sliuta A.* 146
APPLICATION OF VIRTUAL GEOGRAPHICAL EXCURSIONS IN
THE EDUCATIONAL PROCESS IN THE STUDY OF GEOGRAPHY.
25. *Бившева Т. Ф., Овчарова І. А., Погода О. В.* 153
ПОЗААУДИТОРНА ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА НА ОСНОВІ ТВОРЧОЇ МУЗИЧНОЇ
ЛАБОРАТОРІЇ.
26. *Величко О. О., Кащук К. В., Поліщук О. В.* 159
ТЕОРЕТИЧНИЙ ОГЛЯД СУЧАСНИХ МЕТОДИК ОЦІНЮВАННЯ
РІВНЯ ВОЛОДІННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ.
27. *Герасименко Л. Б.* 166
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ШКОЛЯРІВ КРІЗЬ ПРИЗМУ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ.
28. *Давигора Ю. І., Худякова Н. Ю., Бондаренко В. В.* 172
ГУМАНІСТИЧНИЙ АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ У
КОНТЕКСТІ НОВОЇ КОНЦЕПЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.
29. *Єлісєєва Д. С.* 178
ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНОЇ ФІТНЕС-ПРОГРАМИ MINI-BAND У
ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТТЯХ З ЖІНКАМИ
ПЕРШОГО ПЕРІОДУ ЗРІЛОГО ВІКУ.
30. *Криськів М. Й.* 183
МІСЦЕ ПРОБЛЕМНОГО МЕТОДУ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.
31. *Коваль Д.* 192
МОТИВАЦІЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІСТОРІЇ І
ПРАВознавства ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ОСНОВІ
НОРМ ПРАВА.
32. *Косенко В. М., Мельник А. О., Пірожкова І. О.* 199
ОЦІНКА МОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В СТУДЕНТСЬКОМУ
СЕРЕДОВИЩІ МЕДИЧНОГО ЗВО.
33. *Лебедь Ю. Б.* 205
РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ НА
УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В СЕРЕДНІЙ ЛАНЦІ.

34.	<i>Павленко І. О., Головченко О. І.</i> ЕКО-ВАЛЕОЛОГІЧНА ОСВІТА СТУДЕНТІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ.	212
35.	<i>Філь Г. Б., Гаценко Н. В., Корвезіна В. А.</i> АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ GOOGLE CLASSROOM В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ.	217
36.	<i>Човганюк О. С., Скрипник Н. В., Краснопольський С. З., Гохкаленко М. С.</i> ДОСВІД ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ЕНДОКРИНОЛОГІЯ» В УМОВАХ КАРАНТИНУ.	222
37.	<i>Школьнік С. Я., Бєсшапошникова Т. В., Данильченко Л. Т., Мальцева О. Г.</i> МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОСТІ ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ.	228
38.	<i>Янь Пен</i> ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ РЕПОЗИТОРІЇ ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.	235
PSYCHOLOGICAL SCIENCES		
39.	<i>Волинчук О. В.</i> ВПЛИВ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ НА МЕЖІ ПСИХОЛОГІЧНОГО ПРОСТОРУ УЧАСНИКІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ.	238
40.	<i>Коновальчук М. В., Охріменко А. Г.</i> РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ФАСИЛІТАЦІЇ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ.	241
41.	<i>Коновальчук М. В., Лєсюта С. М.</i> РОЗВИТОК М'ЯКИХ НАВИЧОК У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ГУРТКОВОЇ РОБОТИ.	248
42.	<i>Коновальчук М. В., Лященко О. М.</i> ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ТРВЗ У РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.	255
43.	<i>Лєкерова Г. Ж., Керимбекова Ж. У., Каракпаєва С. К., Омарова Г. А.</i> ПЕДАГОГІЧЕСКАЯ МОТИВАЦИЯ СТУДЕНТОВ КАК ОБЪЕКТ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В СИСТЕМЕ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ.	262
44.	<i>Половинник А. Р.</i> ПРОБЛЕМА «Я-КОНЦЕПЦІЇ» У НАУКОВІЙ ПСИХОЛОГІЇ.	269
45.	<i>Свередюк У. Д.</i> ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОМЕНТАЛЬНОЇ НЕЙРОЛІНГВІСТИКИ.	276

ART

46. *Сятецький К. К.* 283
ВИКОНАВСЬКА І МУЗИЧНО-ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ
ВИДАТНОГО СПІВАКА ЙОСИПА ГОШУЛЯКА ЯК ЗАСІБ У
БОРОТЬБИ ЗА СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

HISTORICAL SCIENCES

47. *Турчина Л. В., Коломієць К. М.* 291
ЗНИЩЕНА ЦИВІЛІЗАЦІЯ: МЕНОНІТСТВО НА ПІВДНІ УКРАЇНИ.

LITERATURE

48. *Жорнокуй У. В.* 297
ТАНАТОЛОГІЧНИЙ КОНЦЕПТ У РОМАНІ «ВСЕ ТЕ НЕЗРИМЕ
СВІТЛО» ЕНТОНІ ДОРРА.
49. *Хайруліна Н. Ф.* 303
ПОНЯТТЯ «МОДЕЛЬ» ЯК ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧА ДЕФІНІЦІЯ.

POLITICAL SCIENCES

50. *Бурик З. М.* 309
МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИМ
РОЗВИТКОМ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ.
51. *Новоскольцева Л. О.* 314
ЗАГРОЗИ І ВИКЛИКИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ.

PHILOLOGICAL SCIENCES

52. *Drebet V. V.* 325
COMPLEX DEPTHS AND NOUNS DECODING IN GERMAN FICTION
(SYNERGETIC AND QUANTITATIVE APPROACH).
53. *Efremov S. V.* 331
INTERNET AND ITS INFLUENCE ON LEARNERS.
54. *Колосова Г. А.* 340
АМБІВАЛЕНТНІСТЬ ТЛУМАЧЕННЯ ТЕРМІНУ «ФІКТОНІМ» В
ОНОМАСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ.
55. *Скрипник Н. І., Похилюк О. М.* 345
ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ ПАРИ РАДІСТЬ–ПЕЧАЛЬ.
56. *Тариева Л. У.* 352
ПРЕДИКАЦІЙ СЛОЖНОСОЧИНЕННОГО ПРЕДЛОЖЕННЯ В
НАХСКОМ ИНГУШСКОМ ЯЗЫКЕ.

PHILOSOPHICAL SCIENCES

57. *Моїсєєва Н. І., Кобелева Д. Л.* 368
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКЛАДАННЯ ФІЛОСОФІЇ В ВНЗ
УКРАЇНИ.

ECONOMIC SCIENCES

58. *Sysoieva I., Balaziuk O.* 375
THE LEVEL OF SATISFACTION OF MANAGEMENT STAFF WITH WORKING CONDITIONS.
59. *Yevtushenko N., Palamarchuk O.* 379
LAND RELATIONS IN UKRAINE IN THE CONTEXT OF STRUCTURAL CHANGES.
60. *Zarudna N., Kundeus O.* 383
CLUSTER INTERACTION OF ENTERPRISES IN ACHIEVING COMPETITIVE ADVANTAGES.
61. *Андрєєва Л. О., Болтянська Л. О., Лусак О. І.* 387
РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАПОРІЗЬКОГО РЕГІОНУ.
62. *Безугла Л. С.* 393
РОЗВИТОК ЕКОТУРИСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ.
63. *Бондаревська О. М.* 400
ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА СВІТОВУ ЕКОНОМІКУ.
64. *Біловус Т. В.* 404
УЧАСТЬ НАСЕЛЕННЯ В ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ НА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ.
65. *Гацька Л. П.* 408
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ЛОКАЛІЗАЦІЇ «ЗЕЛЕНОГО» ФІНАНСУВАННЯ.
66. *Двігун А. О.* 418
РОЗВИТОК ОСВІТИ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ, СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ.
67. *Завадських Г. М., Тебенко В. М., Терещенко М. А.* 428
РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА.
68. *Заяць О. І.* 434
ТРАНСНАЦІОНАЛЬНА КОНВЕРГЕНЦІЯ МІЖНАРОДНИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ОБ'ЄДНАНЬ.
69. *Кошара К. А.* 438
ПРАВОВЕ І ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМУ КЛАСТЕРИЗАЦІЇ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ.
70. *Утенкова К. О.* 442
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СКЛАДОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АГРАРНОГО СЕКТОРА.
71. *Шпильова Ю. Б., Ільїна М. В.* 449
СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ ПРОЦЕСІВ ІНТЕГРАЦІЇ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ ДО ЗОНИ ВПЛИВУ РИНКУ.

LEGAL SCIENCES

72. *Salaieva (Bocharova) K.* 456
THE LATEST METHODS OF PREVENTING VANDALISM AND
CRIMINAL OFFENCES CONNECTED WITH IT IN UKRAINE.
73. *Vasyliiev V.* 461
THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF DETERMINING THE
PLACE OF A COURT DECISION ON THE APPOINTMENT OF A
FORENSIC EXAMINATION IN CIVIL AND COMMERCIAL
PROCEEDINGS.
74. *Zeniv M.* 466
КОМПЕТЕНЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У СФЕРІ
МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА І МІЖНАРОДНОГО
ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ.
75. *Гришко В. І., Єфімчук М. В.* 472
АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВЧОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ ПРИВАТНОЇ
ДЕТЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ ЧЕРЕЗ РОЗГЛЯД
ЗАКОНОПРОЕКТІВ «ПРО ПРИВАТНУ ДЕТЕКТИВНУ
ДІЯЛЬНІСТЬ».
76. *Фролов О. О.* 479
РОЛЬ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРИНЦИПІВ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
ВДОСКОНАЛЕННЯ.

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАПОРІЗЬКОГО РЕГІОНУ

Андрєєва Лариса Олександрівна
Болтянська Лариса Олексіївна
Лисак Оксана Іванівна

к.е.н., доценти

Таврійський держаний агротехнологічний університет
ім. Д. Моторного
м. Мелітополь, Україна

Вступ./Introduction. Сучасний стан малого та середнього підприємництва (далі – МСП) потребує постійного розвитку відповідно до вимог ринку, що мають мінливий характер. Дослідження умов функціонування бізнес-одиниць МСП з використанням новітніх науково-практичних аналітичних підходів дозволять провести всебічний аналіз їх господарської діяльності під впливом чинників зовнішнього середовища прямого та непрямого впливу, визначити напрями розвитку конкурентних переваг, а також проблемні питання, які потребують усунення.

Мета роботи./Aim. Проаналізувати підприємницьке середовище малого та середнього бізнесу Запорізького регіону; визначити сильні та слабкі його сторони, а також можливості та загрози щодо функціонування бізнес-одиниць, які можуть здійснити суттєвий позитивний або негативний вплив у цій сфері.

Матеріали и методи./Materials and methods. Дієвим методом дослідження внутрішнього та зовнішнього середовища будь-якого господарюючого суб'єкта з визначенням його сильних та слабких сторін, загроз та можливостей є SWOT-аналіз. Саме цей метод було використано в процесі дослідження підприємницького середовища бізнес-одиниць малого та середнього підприємництва Запорізького регіону, який показав наступні результати (табл. 1).

SWOT-аналіз розвитку підприємницького середовища

	<i>Позитивний вплив</i>	<i>Негативний вплив</i>
Внутрішнє середовище	<i>Сильні сторони, позитивні фактори:</i>	<i>Слабкі сторони, негативні фактори:</i>
	<p><i>1) мобільність і гнучкість бізнес-процесів:</i> швидка реакція бізнес-одиниць МСП на нові потреби ринку, зміну попиту; більша маневреність і ефективність у розширенні й модернізації діючих малих підприємств; орієнтація на конкретного споживача (клієнта);</p> <p><i>2) суттєвий вплив на формування соціальної складової життєдіяльності суспільства завдяки:</i> створенню нових робочих місць; можливості розвитку підприємницької ініціативи соціально вразливих верств населення; підвищенню соціального статусу підприємницької діяльності (в т.ч. завдяки проведенню в Запорізькій області заходів з нагоди Дня підприємця, регіонального бізнес-форуму тощо);</p> <p><i>3) значні внутрішні резерви, які обумовлюють зростання кількісних показників, у т.ч.:</i> наявність багатих природних ресурсів для розвитку</p>	<p><i>1) високий ступінь чутливості і вразливості до внутрішньо- і зовнішньополітичних, економічних, соціальних змін та екологічних проблем;</i></p> <p><i>2) незначна фінансово-економічна потужність сектору МСП, у т.ч. важкодоступність кредитних ресурсів, високий рівень процентних ставок по кредитах;</i></p> <p><i>3) незначний рівень конкурентоспроможності (в першу чергу у високотехнологічних галузях);</i></p> <p><i>4) підвищена чутливість до конкуренції, цін, умов кредитування;</i></p> <p><i>5) складність та відсутність економічної мотивації впровадження наукоємних проектів;</i></p> <p><i>6) низька інноваційна активність малого бізнесу та низький рівень кооперації з великими підприємствами та науково-технічним потенціалом;</i></p> <p><i>7) недостатній рівень фахової підготовки підприємців з питань сучасних методів та форм організації господарювання (невміння використовувати сучасні підходи до управління бізнесом, його ризиками зокрема,</i></p>

	<p>рекреаційного, туристичного, аграрного та інших видів бізнесу;</p> <p>4) <i>потужний сегмент ринку праці:</i></p> <p>кількість найманих працівників МСП у 2019 році становила понад 185,7 тис. осіб, або 67,7% від загальної кількості найманих працівників підприємств Запорізької області;</p> <p>5) <i>значна питома вага обсягів продукції (робіт, послуг), реалізованих МСП у загальних обсягах реалізованої продукції підприємствами регіону:</i></p> <p>за результатами 2019 року частка МСП становила 52%;</p> <p>6) <i>високий потенційний рівень сприйняття і запровадження сучасних інформаційних технологій;</i></p> <p>7) <i>розвиток народних ремесел, велика кількість відомих подій (щорічні форуми, фестивалі, народні свята тощо), що є привабливими для туристів.</i></p>	<p>інноваційними; недостатність коштів у підприємців для отримання знань, необхідних для ведення бізнесу);</p> <p>8) <i>значний тиск природних монополій у сфері електро-, газо- та водопостачання, які стримують розвиток підприємництва у зв'язку з необхідністю виготовляти і оплачувати технічні умови за кошти підприємців.</i></p>
<p>Зовнішнє середовище</p>	<p>Можливості:</p>	<p>Загрози:</p>
	<p>1) <i>значні природні, водні, рекреаційні ресурси;</i></p> <p>2) <i>наявність трудового потенціалу Запорізької області:</i></p> <p>кількість економічно активного населення працездатного віку в 2019 році становила 821,7 тис. осіб, що складає 48% від наявного населення Запорізької області 2019 року;</p>	<p>1) <i>політична і соціально-економічна нестабільність;</i></p> <p>2) <i>існування правових, економічних та адміністративних перешкод у реалізації прав на підприємницьку діяльність;</i></p> <p>3) <i>невизначеність механізмів державної підтримки інноваційного та науково-технічного розвитку;</i></p> <p>4) <i>зростання інфляції,</i></p>

<p>знаходяться в активному пошуку роботи 82,4 тис. осіб, або 11,4% від загальної кількості економічно активного населення працездатного віку;</p> <p>3) розвинута транспортна інфраструктура та система зв'язку;</p> <p>4) активізація виходу на зовнішні ринки Європи завдяки підписанню договору про асоціацію з Європейським Союзом;</p> <p>5) наявність вільних ринкових ніш, широке поле діяльності для розвитку бізнесу.</p>	<p><i>нестабільність валютного курсу грошових одиниць як вітчизняної, так і іноземних валют</i></p> <p>5) висока, економічно обтяжлива для МСП вартість землі, нерухомості, орендної плати;</p> <p>6) корупція;</p> <p>7) високі бар'єри входження суб'єктів МСП в інноваційні процеси (у т.ч. через високу вартість та тривалість окупності нововведень та високі економічні ризики, проблеми організаційного характеру, нерозвиненість ринку технологій, недоліки нормативно-правової бази інноваційної діяльності, недостатній рівень підготовки технічного та управлінського персоналу; недоступність інформації про нові технології, що мають потенціал комерціалізації).</p>
--	--

Джерело: узагальнено на основі власних досліджень

Результати та обговорення./Results and discussion. Результати SWOT-аналізу, які показали сильні та слабкі сторони, можливості і загрози подальшого розвитку МСП мають комплексний характер та взаємопов'язаність. Це дозволяє визначити програмно-цільовий метод їх вирішення, який передбачає узгодження в рамках єдиної програми комплексу заходів по напрямках, пріоритетних завданнях, виконавцях та ресурсах.

Головною метою програми повинно бути створення сприятливих умов для подальшого розвитку МСП, в першу чергу, в важливих напрямках економіки, створення стабільних умов для ефективної їх роботи, підвищення ролі малого та середнього підприємництва у розв'язанні соціально-економічних

проблем розвитку регіону шляхом взаємодії органів державної влади, місцевого самоврядування, суб'єктів малого та середнього підприємництва, об'єднань і спілок підприємців.

Висновки./Conclusions. SWOT - аналіз стану підприємницького середовища Запорізької області дозволяє визначити першочергові напрями та завдання розвитку МСП:

- 1) **забезпечення якісного, прозорого державного та муніципального регулювання сфери господарської діяльності;**
- 2) вдосконалення та поглиблення функції регулювання на районних, сільських, селищних рівнях;
- 3) підвищення рівня кваліфікації державних службовців щодо питань реалізації державної регуляторної політики, рівня активності громадських об'єднань підприємців у процесі підготовки та аналізу впливу регуляторних актів;
- 4) **якісне реформування системи надання адміністративних послуг фізичним і юридичним особам та дозвільної системи у сфері господарської діяльності:**
 - 4.1) забезпечення прозорості діяльності адміністративних, дозвільних та інших регуляторних органів, формування відкритого інформаційного простору у цій сфері;
 - 4.2) створення умов для проведення заходів з навчання і підвищення кваліфікації адміністраторів центрів надання адміністративних послуг;
- 5) **фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка малого підприємництва:**
 - 5.1) забезпечення функціонування механізмів фінансово-кредитної та інвестиційної підтримки малого і середнього підприємництва;
 - 5.2) пошук нових фінансових ресурсів для розвитку бізнесу, розширення видів фінансової підтримки суб'єктів МСП;

- 6) підтримка підприємництва регіону через забезпечення функціонування механізму щодо представлення інвестиційних пропозицій підприємств регіону на національних та міжнародних заходах;
- 7) залучення міжнародної донорської допомоги для підтримки та розвитку МСП;
- 8) **розвиток інфраструктури підтримки малого підприємництва, у тому числі в малих містах та сільській місцевості;** створення сучасних елементів інфраструктури, які б надавали малому та середньому бізнесу комплекс необхідних послуг;
- 9) інформаційно-методичне та організаційне забезпечення розвитку інфраструктури підтримки малого та середнього бізнесу, громадських об'єднань підприємців; розвиток інформаційних систем для сфери підприємництва;
- 10) **підвищення конкурентоспроможності та інвестиційно-інноваційної привабливості малого і середнього підприємництва в Запорізькому регіоні;**
- 11) адаптація та стимулювання підприємств до експорту продукції в країни ЄС в рамках дії Угоди про зону вільної торгівлі;
- 12) поширення та донесення всіма доступними комунікаціями інформації щодо ресурсної бази регіону, яка може бути використана для розвитку МСП, про перелік товарів, робіт, послуг, що будуть закуповуватися для потреб районів та міст Запорізької області за бюджетні кошти, про стан регіональних і міжнародних ринків тощо;
- 13) залучення молоді до підприємницької діяльності, розвиток малого і середнього бізнесу в сільській місцевості;
- 14) розвиток підприємництва у сфері туризму, у тому числі в сільському, зеленому туризмі;
- 15) підтримка місцевих товаровиробників з питань якості та підвищення експортного потенціалу.